

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Felévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Egy fenyőlevélkét! Felhívás a vármegye közönségéhez.

Közelg szent karácsony napja: a családi tűzhely, a szeretet, a békesség meghitt ünnepe. Édes gondok szállják meg és nyugtalanítják nagyok és kicsinyek lelkét, mit hozzon vagy mit hoz a kis Jézuska. Még a legridegebb szív is szeretetben enged fel az apróságok lelken-dező örömétől.

Az idej karácsony azonban sötét, nehéz felleggel borul ezer meg ezer magyar családra s úgy lehet, hogy ezt a felleget a szent ünnep minden ragyogása sem lesz képes felderíteni. Az események vas kényszere sok ezer magyar ifjut hurcolt idegenbe, hol családi tűzhely helyett hadi tábor, szeretet helyett fenekedő gyűlölet, békesség helyett öldöklő harc vár rájuk. Ott a boszniai határ havas bércei között most nem az örvendetes izenet, hanem a halál angyala jár.

Polgártársak, kik gondolatban már karácsonyfátokat diszitgetitek, gondoljatok szerető gondoskodások közben azokra az ifju véreinkre, kik oda lenn a fagytól el-némult Boszna partján nappal és éjjel, hóban és fagyban az ellen-séggel, a halállal néznek farkas-szemet és szánjatok fátokról egy-egy túlevelet nekik is! Lelkes honfiak és honleányok egyes levél-kéiből hatalmas karácsonyfa kerekedhetik, mely a rárakott szeretet-

tel és emlékezéssel fölmelegíti szí-vöket, felderíti lelköket. Az édes haza karácsonyfája alatt édesebb lesz nekik még a halál is.

Csak egy fenyőlevélkét!

* * *

Boszniába vitt földijeink karácsonyfájára ezennel gyűjtést nyitunk. Felkérjük a vármegye összes községeit, hogy gyűjtsenek e célra és az adományokat december hó 18-ikáig juttassák el szerkesztőségünkhez. Minden legkisebb adományt köszönettel fogadunk és e helyütt nyilvánosan nyugtázunk. Gyűjtőívvel kívánatra készséggel szolgálunk.

Az appropriáció. Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőház ülésén hétfőn délután betérjlesztette az 1909-ik évre szóló költségvetési felhatalmazó törvényjavaslatot. A törvényjavaslat előszakasza szerint az 1909-iki évre a Magyar Szent Korona országainak rendes kiadásai 1.340.609,342 koronában, átmeneti kiadásai 40.957,011 koronában, beruházási kiadásai pedig 163.063,554 koronában állapittatnak meg. A kiadások összege tehát 1.555.729,907. Ezzel szemben a rendes bevételek összege 1.393.785,695 koronában, a rendkívüli bevételeké 161.992,281 koronában állapittatik meg. A pénztári fölösleg tehát 48,069 korona. A többi szakasz a felhatalmazási törvény kapcsán szükséges intézkedések megtételére hatalmazza fel a kormányt. Ezek szerint a képviselőház felhatalmazza a kormányt az összes adók, díjak és illetek, vámok és állami jövedelmek bevételére az 1909-ik esztendőben. Felhatalmazza a törvényjavaslat a pénzügyminisztert, hogy a vasuti beruházásokra és az egyes tárcák keretébe tartozó egyéb beruházások fedezéséhez a járadék-kötvények értékesítésének lebonyolításáig átmeneti művelet útján fedezhesse a szükséges három és fél millió koronás összeget s hogy az 1904. évi XIV. törvény cikk alapján előirányzott hitelösszeg

fel nem használt részeit az 1909. évben felhasználhassa.

Bánffy és a protestantizmus.

A reformátusok egyetemes konventje a napokban kezdte meg gyűléseit s a megnyitás napjának nevezetes jelentőséget ad az a beszéd, melylyel báró Bánffy Dezső, a konvent világi elnöke megnyitotta a tanácskozásokat. Szokatlan erővel s nagy energiával szólította fel cselekedetre mindazokat, akik a veszedelemben forgó protestantizmus védelmére hivatottak, mert elvitathatatlan, hogy küszöbön a felekezeti háboru. Súlyos bejelentés ez, de még nehezebb Bánffynak az a vádja, mely a kialakult helyzetért a kormányt teszi felelőssé, mely elmulasztotta annak a kötelességének teljesítését, hogy a felmerült ellentéteket kiegyenlítse. Egyik sérélem a másik után történt a multban, a protestánsok jogai-ban már visszaszorítás következett be, de a kormányzat az államhatalom gyengeségét bizonyítja erős pártatlanság helyett minden alkalommal. Bánffy a konvente bizta, keresék meg ezekben az ügyekben a kellő mérséklettel párosult erélyt. De figyelmeztet arra is, hogy állami feladatot képez a vallás-felekezetek közötti törvény által kimondott egyenlőség és viszonyosság biztosítása és első-sorban állami kötelesség a Ne temere . . . bulla által az állam tekintélyén ejtett csorba kiközösölése. Az elnök szavai mély hatást keltettek, a konvent nyomban kiküldte a püspökök és főgondnokok közös bizottságát, hogy a protestantizmus érdekében szükséges intézkedéseket beszélje meg. A bizottság elhatározta, hogy ajánlani fogja a konventnek, hogy ezeket a vallássérelmi ügyeket a két protestáns egyházat érintő ügyek intézésére kiküldött közös bizottsághoz utasítsa.

Szabad Lyceum és közművelődés.

Zombor, 1908. dec. 10.

Vidéki kulturális életünk nagymérvű kiforratlanságát semmi sem bizonyítja ékebben, mint az a koronkint előbukkanó jelenség, hogy bizonyos gondolkodni szerető, de kellő póráz nélkül félre-csapongó elmék tündönni kezdenek a Szabad Lyceumok célja és jelentősége felett s hosszas fejtörésük

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

GYERMEKJÁTÉKOK, CHINAEZÜST, DISZMŰÁRUK PAZAR VÁLASZTÉSBAN!
KALAPOK, NYAKKENDŐK, FÉRFIINGEK, VILLANYCSILLÁROK.

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA

ZOMBOR. KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TŐZSDE MEGHITT

nek kilencven percentben az a vége, hogy beláthatatlan éles elméjűséggel a Szabad Lyceumok vezetőségét csepülni kezdik, mert hát ez szerintük a gondjaira bizott intézmény rendeltetését félreismeri.

Megverné az Isten mind a két kezével azt az igen tisztelt vezetőséget akkor, ha mindenben az általam különben fölöttébb nagyrabecsült vidéki közvélemény benfentes szócsőveire hallgatna. Szántsándékkal emlegetek itt szócsőveket, mert az a bizonyos közvélemény, — ő maga se tudja, hogy miért — a hasonló intézmények létjogosultságával még mindig édes-keveset törődik. De annál többet kotnyeleskednek azok a speciális szócsővek, akik a legtöbb esetben aligha tudják, miről van szó. Egy rész a Vezuv kráterébe tudna ugrani azért a szent meggyőződéséért, hogy Szabad Lyceum vetített képek nélkül olyan, mint magyar paraszt pipaszó nélkül; a másik rész meg a Bali Miska művészetét volna képes igénybe venni ama hitében, hogy a Lyceumokan csakis a bős szavالاتok, vagy a muzikaszó tarthatják fenn az életet, — e segédeszközök nélkül pedig kár vegetálnia ezen a közönyös árnyékvilágban.

Aki aztán valamivel vigyázóbb szemmel figyeli a való élet jelenségeit: első tekintetre látja, hogy a Szabad Lyceum, mint intézmény, magasan fölötté áll minden ilyenmő kontár szócsőveken. Halad a maga útján diadalmasan. Elvégre, ő örökéletű eszmék szolgálatában él, — a közvélemény saját becses szájaize pedig amolyan máról-holnapra való dolog, mely az életviszonyok változásával azon módon kámforrá válik, mint a tavalyi hó.

Ha van valahol önzetlenül uttörő munka a világon, úgy a Szabad Lyceumok s a hozzája hasonlatos intézmények előretörése minden bizonynyal az. Törekvésök fő tárgyát korántsem a társadalmi élet fellendítése, pezsgőbbé tétele képezi, — elvégzik ezt helyettök a könnyebb muzsáknak hódoló társas összejövetelek. Ámbátor még mindig vannak elegenden, akik csakis ilyen keretben volnának velök teljességgel megelégedve. De a Szabad Lyceumok célja magasztosabb. Nem a nagyközönség efemer szeszélyeinek hódol, — hanem épen ő van hivatva irányítani a társadalmak intellektuális igényeit. Közkincesévé tenni az egész emberiséggel közös ismereteket szegénynek és gazdagnak egyaránt; kiragadni a vidéki kulturális életet abból a szegényesen szűk látókörből, melyből azt évszázadok lomhasága és kezdetleges állapotai nem hogy kiszabadítani iparkodtak volna, hanem abba még inkább beletaszították.

Hogy aztán a Szabad Lyceumok az ismereteknek messzeható világát milyen eszközökkel látják jónak hozzáférhetővé tenni a társadalmi élet különféle rétegeiben: abba, — ha jól meggondoljuk, — valójában alig van beleszólási joga valakinek. Mert úgy se sokra megy vele, aki naiv reformeszmékkel akarná más irányba terelni azok működését, melynek különben is megvannak a maga határozott s következetesen végre is hajtott vezér-intézkedései. Épp oly naiv óhajítás volna azt kívánni, hogy a jelzett intézmények az irodalom, művészet multjával vagy jelenével ne foglalkozzanak, mint azt sürgetni uton-utfélen, hogy a Szabad Lyceumok egyesgyedül a technikai tudás vagy a fizikai élet jelenségeit ismertessék.

A közművelődésnek engesztelhetetlen ellensége az, ki a Szabad Lyceumok kulturális jelentőségét, ha kell, ha nem, mindenáron kisebbiteni iparkodik. Magát az intézményt, istennek hála, nem ölheti ugyan meg vele, legfeljebb feltett céljainak eredményes keresztülvitelét késleltetheti.

Ha valaki csak hozzávetőleg is ismerős az angol „University Extension“ és ehhez hasonlatos intézmények óriási társadalmi és kulturális jelentőségével: az habozás nélkül meg fogja hajtani zászlóját a Szabad Lyceum törekvései előtt. Lassu, de biztos és mindenek fölött önzetlen munkálkodással kiszedegetni a véka alól az oda meggondolatlanul elrejtegetett szellemi világosságot, — az emberiség minden rétegének közkincesévé tenni az ismeret, a tudás hatalmát, legyen az akár a tudomány, akár az irodalom és művészet, akár a technika beláthatatlan birodalmában: — valljuk meg, ennél magasztosabb feladata aligha lehet egy ilyen kulturális intézménynek. És e mellett még a társadalmat, — ezt az ezerféle igényű társadalmat állandóan és kitartó munkával nevelnie kell az említett célok iránti hathatós fogékonyaságra. Ez utóbbi talán fontosabb és nehezebb is valamennyinél. A magyar társadalom gondolkodásmódja e téren még ugyanam messze áll a higgadt megállapodottságtól. Előszórettel hajlik az ezerféle — sokszor a legellentétebb — külföldi befolyás felé, a melyek közt még mindig nem találta meg a helyes utra vezérlő Ariadnefonalat.

Becsüljük meg a Szabad Lyceumot s annak törekvéseit. A magyar közművelődésnek éppen ezt a rég nélkülözött Ariadnefonalat akarja, — s előbb-utóbb fogja is — kezébe adni az a nem egyszer ócsárolt Szabad Lyceum.

Zsoldos Benő.

A szociálisták kongresszusa.

A magyarországi szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt Budapesten az új városháza nagytermében rendkívüli kongresszust bívott egybe, amelynek fő tárgya az új választási törvényjavaslat volt. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a választási törvényjavaslat törvényre való emelkedését minden áron meg kell akadályozni s erre a leghatalmasabb eszköz, ha a parlamenti tárgyalás egy alkalmas pillanatában megvalósítják a politikai tömegsztrájkot. Ezzel a kongresszus a pártvezetőséget bizta meg és felhatalmazta, hogy a sztrájk megkezdésének időpontját állapítsa meg. A kongresszus az annexióval szemben is állást foglalt és kimondta, hogy a háborus készülődésre a munkásságnak megsokszorozódott erővel kell válaszképpen agitációját folytatni. Még egy harmadik határozati javaslat is került a kongresszus elé s ez a kereskedelemügyi kormány ama rendelete ellen tiltakozik, amelyben a vasuti munkásoknak a szociáldemokrata párthoz való csatlakozását megtiltotta. A határozati javaslat sorsán azonban nem dönthettek, mert a jelenlevő rendőrtisztviselő nem engedte meg a szavazást.

Gulyás György a Ferenc József-rend lovagja.

A zombori pénzügyigazgatóság vasárnap nagy ünnepek színhelye volt. Popp György miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, a vaskorona-rend tulajdonosa diszgyűlés keretében tüzte fel Gulyás György nyugalmazott pénzügyi titkár mellére a Ferenc József-rend lovagkeresztjét.

Az ünnepély lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be:

A pénzügyigazgatóság épületén vasárnap nemzeti színű lobogó lengett. A tanácsterem közepén a diszgyűlés alkalmából felállított asztal felett ő felsége képe függött.

A pénzügyigazgatóság, a mellé rendelt számvevőség, a királyi és a városi adóhivatal, a kincstári ügyészség tisztviselőinek és más érdeklődőknek, többek között a kitüntetett családjának és egy disztes hölgybizottságnak jelenlétében a diszgyűlést Popp György miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, ki ezen alkalomra kitűzte vaskorona rendjelét, a következő szavakkal ünnepélyesen megnyitotta:

Tekintetes diszgyűlés!

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságának ma nagy családi ünnepe van, mert egyik munkás tagját, Gulyás György pénzügyi titkár urat nyugdíjaztatása alkalmából ő császári és apostoli királyi felsége a Ferenc József-rend lovagkeresztjével kegyeskedett kitüntetni. Ezen legfelsőbb kitüntetés minket igen kellemesen lepott meg és kettős örömet szerzett. Örvendünk, hogy egyik munkatársunk, amidőn a tényleges szolgálatból visszavonul, a megérdemelt elismerésben részesül, de örvendünk azért is, mert az ő kitüntetése alkalmával a pénzügyigazgatóságunk összműködése is bírálat tárgyát képezte s így az ő kitüntetése által a mi működésünk is elismerésben részesült. Ezen kitüntetés azonban nem csak Gulyás urat s nem csak a zombori pénzügyigazgatóság tisztviselői karát, hanem igen kellemesen érinti az ország egész pénzügyi tisztviselői karát is, mert ez által a pénzügyi szolgálatban teljesített sokszor igen tövises munkálkodást látjuk megtisztelve. Általános panasza a pénzügyi tisztviselőknél, hogy nehéz és sokszor kellemetlen munkájuk, bármily odaadással, fáradsággal és önfeláldozással végzik, kellő elismerésben nem részesül. Okot szolgáltatott ezen következtetésre az, hogy eddig ritkán fordult olyan eset elő, hogy egy aránylag véve kevés szolgálati idő-

vel nyugalomba vonult pénzügyi tisztviselő kitüntetésben részesüljön. Ezen kitüntetés azonban ennek ellenkezőjét bizonyítja s most biztosan remélheti minden tisztviselő, hogy a becsülettel, odaadással és nagy fáradtsággal végzett munkának megjön a jutalma. A mostani diszülésnek egyedüli tárgya e jutalomnak egyik tisztviselő társunknak való ünneplés átadása. E célból van szerencsém a diszülést megnyitni.

Ezen szavak után a jegyzői teendők teljesítésére dr. Herrmann Antal pénzügyi fogalmazót jelölte ki. Herrmann felolvasta a pénzügyminisztérium 127062/908. sz. leiratát, amelylyel a rendjelet és a rend alapszabályait leküldte és ugyanerről Gulyás Györgynek, a kitüntetettnek szóló értesítést, mire Popp György pénzügyigazgató, miniszteri tanácsos következő beszéd kíséretében tűzte fel az ünneplést mellé a lovagkeresztet:

„Mélyen tisztelt hölgyeim, igen tisztelt vendégeink, szeretett munkatársak és Tekintetes Titkár Ur!

Titkár ur 17 évi szolgálat után egészségi okokból kénytelen volt a tényleges szolgálatból kilépni és nyugalomba vonulni. Aránylag rövid szolgálati ideje alatt azonban titkár ur mindig az ernyedetlen szorgalomnak, buzgalomnak, szakértelemnek és nehézséget nem ismerő munkálkodásnak a mintaképe volt. Különösen élvülhetlen érdemei vannak, hogy Szabadka és Zombor város adókezelésének hosszú éveken át tartott zavaros állapotát nagy fáradtsággal rendezte. Itten oly munkát végzett, melyet pénzzel kellőleg megjutalmazni nem lehet. Ilyen munkát csakis becsületből és nemes ambícióból lehet elvégezni s ennek méltó jutalma csakis erkölcsi lehet.

Ezen munkálkodásáért tisztelték közvetlen elöljárói és szerették munkatársai. De szerette és tisztelte a közönség is, mert belátta, hogy ügyeit alaposan, igazságosan és méltányosan intézi el.

Hasznos munkálkodásának a hire azonban tovább terjedt, eljutott legfelsőbb hatóságig s emiatt a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium, midőn önt nyugalomba helyezte, teljes elismerésének adott kifejezést.

De a jó hire tovább terjedt s eljutott a legfelsőbb trón számolyáig s ezért Ő császári és apostoli királyi felsége, ki egész hosszú életén át mindig a munka embere volt és így a munka erkölcsi értékét méltányolni tudja, önt megjutalmazta. Jutalmul önnek a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta és ez által a munka nemesei közé sorozta.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium megbízásából nekem jutott a szerencse, hogy a rendjelt keblére tűzzem.

Midőn ezt teszem, szivemből kívánom, hogy a királyi kegy e külső jelét még igen soká viselje.

És most hálás köszönetemet fejezem ki a mélyen tisztelt hölgyeknek, hogy szíves megjelenésükkel ünnepünk díszét emelni kegyeskedtek. Köszönöm a vendégeknél, hogy megjelenésük által részükrol is bizonyítani akarják, hogy a királyi kegy méltóra esett. Köszönöm munkatársaimnak is, hogy meghívásomra az ünnepélyen ily számosan szíveskedtek részt venni. És most engedjék meg, hogy valamennyiünk nevében arra kérem az egek urat, hogy a kitüntetett kedves családjával együtt áldja meg és sokáig éltesse.”

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után Gulyás György megköszönte a kitüntetés és az érdemeket szerényen visszahárította volt főnökére, Popp Györgyre.

Ezzel a tulajdonképeni diszgyülés véget ért. Ekkor a városi adóhivatal tisztikara külön is Gulyás György elé járult. Spanyol József, adóügyi tanácsnok üdvözölte nevükben az ünneplést és megköszönte mindazt, amit úgy a város adóügyi, mint a tisztviselők érdekében tett. Gulyás megköszönte a megemlékezést. Ezután az ünneplők az „Elefánt“ éttermébe vonultak, hol Popp Györgyné ömel-

tósága vezetése alatt az ünnepélyen részt vett hölgyek is megjelentek, hogy kedves jelenlétükkel méltó befejezést nyerjen az ünnepély.

Az ünnepély keretén kívül a megyei és városi élet tényezői közül is számosan gratuláltak a kitüntetettnek, ezzel is dokumentálva azt, hogy milyen széles körökben ismerik és elismerik Gulyás György megbecsülhetetlen kvalitásait és érdemeit.

H I R E K .

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Glatz Gyula közigazgatási gyakornokot vármegyei tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Alexy Pál kishegyesi gazd. ism. iskolai szaktanitót a felvinci hasonló jellegű gazd. ism. iskolához áthelyezte.

Iskolalátogatás. Faragó János kir. tanfelügyelő az elmúlt hónapban hivatalosan meglátogatta a kátyi állami, a kátyi, alsókaboli, felsőkaboli, csurogi, apatini községi elemi, a csurogi, óbecsei, bácsbokodi, csávolyi, rémi, felsőszentiváni, mätételkei, ilmamajorosi, tataházai, mélykúti, tinójárasi, katymári, madarasi és bácsalmási r. kath. elemi, az óbecsei és kátyi gör. kel., az óbecsei, apatini, csurogi és bácsalmási izr. elemi, az apatini és óbecsei községi jellegű polgári fiu- és leányiskolákat, az apatini állami, az óbecsei, bácsbokodi, mélykúti, csávolyi, madarasi és felsőkaboli községi, valamint a bácsalmási r. kath. és óbecsei g. kel. kisdudóvókat, a bácsalmási és óbecsei gazd. ism., továbbá az apatini és óbecsei iparos tanonciskolákat, összesen 162 tanteremben. Az elősorolt tanintézeteknél azt tapasztalta, hogy az apatini állami ovodák tulzsufoltak, s azok még 3 új ovodával fejlesztendők, a rémi r. kath. iskola felszerelés, a bácsalmási, madarasi és katymári róm. kath. népiskolák tulzsufoltaság, az óbecsei községi ovodák és polg. iskolák elhelyezése tekintetében, továbbá az óbecsei községi jellegű polgári fiuiskola meg nem felelő igazgatás, a kátyi állami, alsókaboli és felsőkaboli iskolák tulzsufoltaság és felszerelésének hiányossága, valamint a kátyi gör. kel. szerb és felsőkaboli községi jellegű népiskolánál a magyar nyelvnek törvényes módon való nem tanítása következtében erős kifogás alá esik. A bajok orvoslása iránti javaslatait a közigazgatási bizottságnak előterjesztette.

Államsegély. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az uverbázi társulati jellegű polg. leányiskola részére a folyó tanévi kiadások fedezhetése céljából 1000 korona államsegélyt utalványozott.

Tanítók pótléka. Az elmúlt hónapban a nem állami tanítók fizetésének az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében leendő rendezésére 1800 kor., eddigelé összesen évi 125540 korona államsegély folyósított.

Mulatság. Egy lelkes kis leánysereg már napok óta bejárja a várost, hogy a folyó hó 12-én tartandó nőtisztviselők táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadásának sikerét biztosítsa. Már többiben felhívtuk a a közönség figyelmét a sokat buzgólkodók pártfogására. Reméljük, hogy a közönség, mely lapunkból is ismeri a jó izléssel összeállított műsort, nem vonja meg támogatását a sokat fáradozó nőtisztviselőktől.

Kinevezés. A szegedi ítélőtábla elnöke dr. Pósta Lajos bajai járásbírói díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Eljegyzés. Győri Farkass Elemér m. kir. pénzügyminisztériumi számellenőr Budapestről eljegyezte Csernetich Mariska urleányt Zomborból.

Alapszabályjövahagyás. A belügyminiszter a Bács megyei urlovasok szövetkezetének alapszabályait némi módosítás kerestülvezetésének kötelezettsége mellett a bemutatási záradékkal ellátta.

Boldogasszony fogantatása.

A római katolikus egyház kedden ünnepelte meg az istenanya szeplőtelen fogantatásának ünnepét. 1854. december 8-ikán hirdették ki a szeplőtelen fogantatásról szóló dogmat s ezen a napon az összes katolikus templomokban misével áldoztak a boldogságos szűznek. Azóta minden évben megünnepeli a kath. egyház ezt a napot s az ünnep alkalmából a zombori katolikus templomokban is istentiszteleteket tartottak.

Uj iskola. Bácsszentiván községben egy új iparos tanonciskola szerveztetett, mely iskola működését már meg is kezdette.

Fényképezők estélye. A zombori műkedvelő fényképezők folyó évi december hó 7-én társasvacsorával egybekötött vetítőestélyt tartottak a Ratár-féle vendéglő fentartott helyiségében. Bemutatásra kerültek Eremin városi kapitány tájképei és juhnyáj-felvételei, Bence mérnök Rábavidéki képei, valamint egyes és csoportos arcképei, Krump tanár a Tátrából és Dalmációból mutatott be gyönyörű tájképeket s Bács vidékéről ethnografiai felvételeket, Szimonovits dr. boszniai és hercegovinai képei aktualitásainál fogva, de szépségükkel is általános tetszéssel találkoztak, végül Fejér J. droguista mutatta be legújabb modelü kinematograf készülékével eszközölt tréfás és nem tréfás felvételeit. Az estély illusztrációját Trndo zenéje tette teljessé.

Adomány. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Bajsa község részére 150 kötetből álló könyvgyűjteményt és ezek elhelyezésére szükséges szekrény beszerzésére 20 koronát adományozott.

Felolvasó ülés. A Bács-Bodrog Vármegyei Irodalmi Társaság vasárnap, folyó hó 13-án délután 5 órakor a városháza nagytermében felolvasó ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Bellosits Bálint: A gyermek a magyar néphagyományban. 2. Kovácsffy Antal: A beráber. 3. Molnárné Radich Jolán: Versek.

Zombor város református lakosaihoz. A folyó évi augusztus hó 20-án tartott egyházi közgyűlésünk azon határozata, mely az eddigi egyházi adókulcsot megváltoztatva, 1909. évi január hó 1-től kezdődőleg, az Egyházi Törvények III. t. c. 13-ik §-ában foglalt adókulcsot lépteti életbe, immár úgy az alsóbaranya—bácsi egyházmegye, mint a dunamelléki egyházkerület részéről is felsőbb hatósági jóváhagyást nyert és így jogerőssé vált. Ez új egyházi adókulcs kiadását tartalmazó értesítést — mely ellen 15 nap alatt kellően indokolt felelkezés adható be — a napokban már az összes általunk ismert református egyháztagnak kézbesítettem. Felkérem ezúttal a város egész területén lakó református hűveinket, hogy mindazok, akik ilyen értesítést még nem kaptak volna és református egyházunk hűvének vallják magukat, vagy esetleg az egyháztanács által még ismert ilyen egyháztagról tudomásuk van, a jelzett körülményeket akár alulirotnál, akár Kozma László főgondnok urnál mielőbb bejelenteni szíveskedjenek. Zombor, 1908. december 10. — Zsoldos Benő, egyházgondnok.

Szilveszter-estély. A zombori általános Ipartestület f. hó 31-én saját székházának összes termeiben pénztára javára tombolával egybekötött Szilveszter-estélyt rendez. Beléptidij: személyjegy 80 fillér, családjegy 2 korona. Felülízetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség. A mulatság kezdete este 8 órakor.

Halálozás. Kaich Alajos zombori jómódu iparos folyó hó 7-én életének 65-ik évében hirtelen elhunyt. Hült tetemét szerdán délután 3 órakor a szent Rókus sirkertben helyezték örök nyugalomra.

Alapszabályjövahagyás. Dr. Pataj Sándor ügyvéd elnöklété alatt létesült „Józan-egylet alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

Halálozás. Kanyó Ábelné szüi. Rubes Vilma f. hó 7-én életének 70-ik évében Zomborban meghalt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

Inzultált képviselő. Zentáról jelentik, hogy a jelenleg Adán tartózkodó Mrksics Jásó törökbecsei szerb nemzeti párti képviselőt egyik adai vendéglőben Jakovlyevits Dusán adai földbirtokos nézeteltérés folytán sörös pohárral úgy fejbe ütötte, hogy a képviselő koponyatörést szenvedett.

Petőfi ereklyék. A Bajza-utca sarkán befejezéséhez közeledik a Petőfi-ház átalakításának munkája. Az érdekes muzeumban Petőfi ereklyéink kívül Jókai Mórnak és a költő több kartársának emléktárgyait is kiállítják. A muzeum ünnepies megnyitása 1909. évi március hó 15-én lesz, tehát a tárgysorsjáték húzásának megejtése után egy héttel. A Petőfi Társaság ismételve kéri a közönséget, hogy a Petőfi-ház létesítése és fentartási költségeire rendezett 1 koronás sorsjegyeinek vételével és terjesztésével támogassa kulturális és hazafias törekvését. A gazdag nyereményekben bővelkedő sorsjáték sorsjegyei megrendelhetők a Petőfi Társaság irodájában: Budapest, IX., Boráros tér 2. szám alatt.

A Duna áthidalása Gombosnál. A magyar vasuti forgalom egyik jelentős részét egészen átalakítja az, hogy mikor fagy be a Duna Gombosnál, amerre a Szlavónia és Bosznia-felé irányuló forgalom jelentős része lebonyolítódik, nincs hid a Dunán, itt komp viszi át a vonatot. A gombosi áthidalás kérdése már régóta foglalkoztatja a kormányköröket. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter kevéssel hivatalba lépése után intézkedett is, hogy erre nézve előmunkálatokat tegyenek. Az áthidalásnak azonban több rendbeli nehézsége volt, amelyek között nem utolsó volt az sem, hogy XXIV. Henrik, reussi uralkodó herceg, akinek a Duna partján nagy birtokai vannak, kifogást emelt az áthidalás ellen. A kereskedelmi kormány ezeket az akadályokat elhárította, s mint megbízható forrásból értesülünk, jövő év április folyamán már meg is kezdik a hid építését.

Főhercegek léghajón. Bajai tudósítónk írja, hogy szombaton délután nagy feltűnést keltett egy léghajó, mely a város felett lebegett s amelynek utasait szabad szemmel is igen jól lehetett látni. A léghajó Vaskuton szállott le és onnan esti hét órakor mentek be Bajára, hogy tovább utazhassanak. A léghajósnak Henrik, József Ferdinand és György főhercegek voltak. A léghajón, mely Lipót Szalvátor főherceg tulajdona, Salzburgból délelőtti fél tíz órakor indultak el és az óriási utat hat óra alatt tették meg Vaskutig. Bajáról utaztak Budapest felé. Bajáról hét sürgőnyt küldöttek el, közöttük egyet a királynak.

Milyen idő lesz? Meteor írja: A téli jellegű időjárást a 14—15-iki esomópont határákörében várhatjuk havazással, amit követően 20 körül a hideg emelkedik, 23-iki határákörében ismét hó, mely enyhület követ, míg a 26-iki újra hideg, vagy változó jelleggel, végül a hó utólja hideg jellegű időjárást hoz. A valódi tél december havában már érvényesülni fog, így teendőikkel a gazdáknak igen kell sietniök, ha azokat befejezni is óhajtják, mert bizony a korai novemberi tél a gazdaközönségnek óriási kárt okozott, amely majd csak a jövő évben lesz egész valódi nagyságában érezhető. Így minden legkisebb időt fel kell használnia a gazdáknak, amellyel e nagy hátrányokat csökkenteni tudják, annál is inkább, mert az abnormális időjárású évek a gazdáknak sok kellemetlen meglepetéseket hoznak. Ez az év pedig ugyancsak abnormális, sőt a jövő is ilyen lesz.

Allatvásár Hódságon. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Hódság községben a minden hét szombati napján tartatni szokott hetivásárok ezentul állatfelhajtással egybekötve tartassanak meg.

Csőd. A szabadkai kir. törvényszék Berger Adolf ezelőtt adai, jelenleg budapesti lakos ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul dr. Hódik János adai, helyettesévé dr. Malagurszky István szabadkai ügyvéd neveztettek ki.

Kevés az ezüst forint. Az utóbbi időben azt az érdekes jelenséget lehet észlelni, hogy kevesebb ezüst forint van forgalomban. Ennek az az oka, hogy a tavasza óta az állampénztár és a bank nem ad ki többé ezüst forintosokat. Nemsokára be fog következni az az időpont, a melyben az ezüst forint egészen el fog tűnni a forgalomból és ezzel a koronaértéknek nem lesz többé az a szépséghibája, hogy a mindennapi életben lépten-nyomon találkozunk a régi osztrák érték legmarkánsabb képviselőjével: az ezüst forinttal. Az állampénztárakhoz és a bankhoz visszaözönlő ezüst forintosokból ezüst 1 és 5 koronásokat fognak verni.

A bajai bank nyereménye. A bajai kereskedelmi és iparbank milliós nyereménye körül támadt bűnpör iratait felterjesztették a szegedi királyi ítélőtáblához. Az ügy tárgyalása január hónapban lesz.

Az erdőtisztek gyermekei. A hivatalnokai körében talán sehol nem olyan nehéz az iskoláztatás kérdése, mint az erdőtiszteknél. Rendesen oly helyeken van hivataluk, ahol gyermekeik kellő neveltetéséről nem gondoskodhatnak. Azért létesült Darányi földművelésügyi miniszter első minisztersége idején az államerészteti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyző alap, melynek bevételi forrásaiból a miniszter humanus intézkedésével most százakat segélyezhet. Az alapot intéző bizottság kezeli, mely a miniszter fenhatósága alatt áll. A bizottság ebben a tanévben közel ötvenezer koronát osztott ki az erdőtisztek gyermekeinek és pedig százhetvennégy fiu- és száznegyvennégy leánygyermeknek. A segélyző alap állása közel háromszázezer korona. Mióta az alap fenáll, kétezerháromezret gyermeknek juttatott nevelési segélyt. A segélyek összege négyszáz, háromszáz és kétszáz korona.

Olvasóink figyelmébe. Felhívjuk olvasóink figyelmét Keszler Dezső órási és ékszerész lapunk mai számában közölt hirdetésére.

A vasutasok új egyenruhája. A vasuti hivatalnokok január 1-től kezdve új egyenruhát kapnak. Az uniformis az osztrák vasutasok egyenruhájának a másolata. Fekete császárkabát arany paszománttal kivarrrva, sűrű nadrág fekete lamspaszszal. A különböző rangok jelzése a vállon és az arany vállrózsán fog kifejezésre jutni. Különböző funkciókat végző hivatalnokok, mérnökök, fogalmazók más megkülönböztetést kapnak. A régi egyenruha tovább is érvényben marad és a szolgálatban használni fogják. Az új egyenruha, melyhez ugyancsak az osztrák mintára kard (degen) is járul, csak diszruhának engedélyeztek.

SZÍNHÁZ.

Hétfőn, december hó 7-én Strauss János örökbecsű zenéjét élvezte a közönség Geneé Richárd **A denevér** című operette előadása alkalmából.

A zenekar dicséretes, szép összjátéka emelte a darab azon sikerét, melyhez a szereplők — kevés kivétellel — nem igen járultak hozzá. Egyedül Kaposy Józsa (Rozalinda) volt az, aki minden tekintetben kitett magáért. Igen szépen énekelt és tartotta a darabot az opera niveauján.

Polgár elegáns megjelenésű (Eisenstein) volt, de hiányzik nála a „szép tenor” ami épen neje vonzerejét képezi, illetve kell hogy képezze. Kár, hogy nincs a társulatnak egy olyan tenoristája, ki ezt a szerepet derekasan betölthette volna.

Igen kedves volt Haraszi (Adele) a szobaleány szerepben és jól alakított a második felvonásban is, midőn urnője diszes ruhájában a bálteremben megjelent.

Barna hangja csak az alsó régiókban érvényesült. Kabos Gyulától (Frosch börtönőr) láttunk már jobb alakítást is.

Kedden, 1908. december hó 8-án délután a **A drótostól** került előadásra lezállított helyárok mellett, azonban nem a délutáni előadásoknál megszokott telt ház előtt.

Este másodszer ment **A koldusdiák** és ez alkalommal jobb előadásban, mint első

izben, mikor a Barna hirtelen megbetegedése miatt beugrott Remete kénytelen volt a partitúrát nyílt színen olvasni.

Barnától (Rimanovszky) valamivel jobb alakítást láttunk mint eddig, azonban Radványi (Janiczky) most sem tud még leszokni olykor érthetetlen hadarásairól. Különben énekszámok megelégedést keltek. Halasiné (Novalszka grófné) szokott jó játékkal és humorával gyakran kellett élénk derűtséget. Peterdi (Branislava) igen kedves volt, de Pataki (Laura) ismét unottan, minden színészes, temperamentum nélkül játszott.

A zenekar szép, egyöntetű és korrekt játékáért, a karmester pedig azon figyelemért, melylyel a zenekart dirigálja, méltán elismerést érdemelnek.

Berényi József jubileuma.

Berényi Józsefnek, a Budapesti Nemzeti Színház nyugdíjas tagjának — aki a népszínmű korszakában híres baritonista volt — jövő csütörtökön, folyó hó 17-én lesz városunkban 40 éves művészi jubileuma. Színrekerül Szigligeti híres népszínműve: *A csikós*, mely alkalommal a jubiléus Mártont, az öreg csikóst fogja játszani. Emelni fogja az előadás érdekességét, hogy az előadásban részt vesz Leövey József, Zombor város népszerű és kedvelt polgára is, aki a jubiléus iránti baráti szeretetből Bence intrikus szerepét vállalta el. Közreműködik ezen előadásban az egész személyzet, ugyancsak Polgár Károly igazgató is. Előjegyzések már eddig is tömegesen érkeztek. Az előadás bérletszűnetben lesz megtartva. A bértek helyei folyó hó 16-án délelőtt 11 óráig fentartatnak.

Vármegyei közgyűlés.

(Vége.)

A 126—167. pont alattiak jóváhagyattak.

126. Ugyanannak határozata a városi alkalmazottak betegség esetére való biztosítása tárgyában.

127. Ugyanannak határozata Kalmár Albert háziorvosi díjazásának törlése tárgyában.

128. Ugyanannak határozata költségvetési birtokházas engedélyezése tárgyában.

129. Ugyanannak határozata Aradzki Mladen előleghatárolt törlése tárgyában.

130. Ugyanannak határozata Ugró János és tarnai utóállítatása költségeinek törlése tárgyában.

131. Ugyanannak határozata a Deutsch Jakabbal kötött boltberleti szerződés tárgyában.

132. Ugyanannak határozata a városban levő III. sz. pincehelyiség bérletének megújítására.

133. Ugyanannak határozata a Papp Bálinttal kötött adásvételi szerződés tárgyában.

134. Ugyanannak határozata a Javorszki Imrével kötött adásvételi szerződés jóváhagyása tárgyában.

135. Ugyanannak határozata a Bálint Istvánnal kötött háziorvosi szerződés tárgyában.

136. Ugyanannak határozata a hidalapból felvett kölcsön tárgyában.

137. Ugyanannak határozata a magyar-kanizsai határszéleu építendő iskola tárgyában.

138. Ugyanannak határozata a kertészeti szabályrendelet tárgyában.

139. Dorozslo határozata a kir. kincstári erdőterületekből kibocsátott dülöntak átvetele tárgyában.

140. Zenta határozata özv. Popov Dömötörné és az ottani izraelita hitközség részére utca szabályozás folytán átengedett közterületek tárgyában.

141. Ugyanannak határozata Klein Ignác részére 122 □ ölnyi közterület átengedése tárgyában.

142. Szond határozata Polyák László közvédelmi irnok fizetése emelése tárgyában.

143. Szilágyi határozata a marhahatározat javítása tárgyában.

144. Szeghegy község határozata a községi szolgák alkalmazására vonatkozó szabályrendelet tárgyában.

145. Kossuthfalva határozata Kertész Sándor községi őrnek fizetékijegyzítésére adott állami segély előlegezése tárgyában.

146. Gombos határozata a községi szolgák fizetésemeléséről alkotott szabályrendelet jóvá hagyása tárgyában.

147. Apáti határozata Plavits Maden községi vegreajtó nyugdíjarulékaihoz fedezése tárgyában.

148. Janoshalma határozata új tanítói állások szervezése tárgyában.

149. Kula határozata az anyakönyvi ki vonati díjak hovaforrása tárgyában.

150. Nemesmilitics határozata a közmunka-alap felhasználása tárgyában.

151. Bezdán határozata a megváltott községi földek felmerése tárgyában.

152. Cservenka határozata Kármán Géza őrök személyi pótléka tárgyában.

153. Küllöd határozata a rendőrök ruba-átalánya tárgyában.

154. Ujverbász határozata a községi népkönyvtár felállítása tárgyában.

155. Bacsgyulafalva határozata a jegyző fajáradósága tárgyában.

156. Kula határozata az óvónő és dajka javadalma tárgyában.

157. Overbász határozata legelődíjak törlése tárgyában.

158. Bezdán határozata nagyszigeti földhártralekok leírása tárgyában.

159. Kucora határozata a segédjegyző személyi pótléka tárgyában.

160. Cservenka határozata az őrök végreajtó személyi pótléka tárgyában.

161. Oszivác határozata ingatlan csere tárgyában.

162. Nemesmilitics határozata a halászati bérszerződés felbontása tárgyában.

163. Kiskér határozata a fogyasztási adó kezelők 1909 évi díjai tárgyában.

164. Ujszivác határozata az előjárói napi-díjak felemelése tárgyában.

165. Ujszivác határozata az ósziváci ref. templom építési segélye tárgyában.

166. Ujszivác határozata az anyakönyvi kivonati díjak hovaforrása tárgyában.

167. Gador határozata a községi őrök jutalmazása tárgyában.

168. Kerény község kérelme a kisk. Hartmann testvérek árvaöveléseinek a tartalékalaphoz leendő fedezése iránt. — Elutasítottatik.

169. Boldogasszonyfalva határozata a községi elfogatosok fizetésemelése tárgyában. — Jövőbogyatik.

170. Béreg határozata 2 rendőri állás beszüntetése tárgyában. — Feloldatik.

171. Ugyanannak határozata az utca szabályozási munkálatok biztosítása tárgyában. — Jövőbogyatik.

172. Hercegszántó határozata a népkönyvtár alap további gyarapításának beszüntetése tárgyában. — Feloldatik.

A 173—189. pont alattiak jövőbogyattak.

173. Nádalya határozata a községi óvoda és iskola berendezési költsége tárgyában.

174. Béreg határozata a községi őrök szabadsága tárgyában.

175. Nádalya határozata a községi jegyző és segédjegyző fizetésemelése tárgyában.

176. Béreg határozata a községi kertész jutalmazása tárgyában.

177. Sajkásgyörgye határozata a község által kiadott adókönyvecskék beszerzési költsége tárgyában.

178. Csurog határozata a marhajárlatok vételével élvezett 1 1/2% kedvezmény hovaforrása tárgyában.

179. Vaskút határozata a községi kertész fizetésemelése tárgyában.

180. Csurog határozata a községi pénztárnokok fizetésének felemelése tárgyában.

181. Béreg határozata a toronyóra és orgona kijavitási költsége tárgyában.

182. Boldogasszonyfalva határozata az

iskolai tantervek felállítása alkalmával felmerült többlet kiadás fedezése tárgyában.

183. Nádalya határozata az 5 ik tanítói állás szervezése tárgyában.

184. Béreg határozata a községi rendőrség 1907. évi rubaátalányának megállapítása tárgyában.

185. Nagybaracska határozata a sorozási költségek mikénti fedezése tárgyában.

186. Sajkásgyörgye határozata Sovlyánszki Nestor fia segélyezése tárgyában.

187. Csurog határozata toronyóra beszerzése tárgyában.

188. Ugyanannak határozata a jelezői lak költsége tárgyában.

189. Vaskút határozata Puhl Ferencz szabadsága tárgyában.

190. Sajkásgyörgye határozata 40.000 K költségen felvétele tárgyában. — Feloldatik.

191. Péterréve község határozata a péterréve-aracsi komp használata tárgyában. — Feloldatik.

A 192—196. pont alattiak jövőbogyattak.

192. Dernye határozata a szabadka—gombos—palánkai h. é. vasut céljaira megszavazott hozzájárulási összeg fedezésére szükséges költségen felvétele tárgyában.

193. Cservenka község határozata ugyanazon tárgyban.

194. Kossuthfalva község határozata ugyanazon tárgyban.

195. Szentfűlöp község határozata ugyanazon tárgyban.

196. Veprőd község határozata ugyanazon tárgyban.

197. Bajmok község határozata Lichtneke t József jegyző takarékpénztári igazgatói állása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A 198—203. pont alattiak jövőbogyattak.

198. Madaras község határozata a szegedi siketnema intézet anyagi támogatása tárgyában.

199. Ugyanannak határozata vágóhid építése tárgyában.

200. Katymár község határozata özvegy Vlah Lászlóné elleni peréből kifolyólag megállapított ügyvédi munkadíj tárgyában.

201. Péterréve község határozata Drozdik Imre róm. kath. hitoktató fizetésfelemelése tárgyában.

202. Ugyanannak határozata Muhi István segédjegyző fizetési előlege tárgyában.

203. Janoshalma község határozata a tanyai iskola céljaira megvett ingatlan tárgyában.

204. Bajmok község határozata az óvodai dajka és iskola-zolga fizetésének megállapítása tárgyában. — Feloldatik.

A 205—218. pont alattiak jövőbogyattak.

205. Szenttamás község határozata Jung János őrök segélyezése tárgyában.

206. Titel község határozata a vadászterületnek a tartsásról Nikolics Demeter részére való átadása tárgyában.

207. Dunagardony község határozata iskola alapul mutató hiány mikénti pótlása tárgyában.

208. Mózor község határozata Jerkov Szava kiskorú Katalin gyermekének havi segély adása tárgyában.

209. Tündéres község határozata Zsivan-csev Voitól be nem hajtható 84 kor. 63 fill. leírása tárgyában.

210. Titel község határozata Bolmansz János és Tarányac Zsivan segélyezése tárgyában.

211. Tündéres község határozata Bulya György jegyzőnek fia, illetve faátalány ellenérték megadása tárgyában.

212. Sajkáslak község határozata körorvosi 100 kor. fuvarátalányának 200 koronára való felemelése tárgyában.

213. Sajkáslak község határozata őrök és vegreajtó állás szervezése tárgyában.

214. Titel község határozata Hernyakovics Milosnak 5 kor. 40 fill. tulfizetés vissza fizetése tárgyában.

215. Hódáság határozata hullágető kemence felállítása tárgyában.

216. Péterréve község határozata Huszágh Sándor községi állatorvos szabadsága tárgyában.

217. Palona község határozata a körállatorvos gyógykezelési díjai tárgyában.

218. Dunabökény község határozata a körállatorvos látogatási díjai tárgyában.

219. Bácsstóváros község határozata betívásárjaira állatfelhajtás engedélyezése tárgyában. — Felterjesztetik.

220. Óbecse község határozata az állatorvosi fizetésemelése tárgyában. — Jövőbogyatik.

221. Tündéres község határozata az 1905. évi közpénztári számadásból eredő tértimény leírása tárgyában. — Leiratik.

222. Ópalánka község határozata a községi pénzek biztosítása tárgyában. — Jövőbogyatik.

223. Kishegyes község határozata 37 kor. közmunka tartozás leírása tárgyában. — Leiratik.

224. Felsőszentiván község határozata behajthatlan követelések leírása tárgyában. — Leiratik.

225. Bácsujlak község határozata az 1908. évi községi adó százaléknak megváltoztatása tárgyában. — Jövőbogyatik.

226. Palona község határozata az 1908. évi községi adó százaléknak megváltoztatása tárgyában. — Jövőbogyatik.

227. Piros község határozata az 1908. évi községi adó százaléknak megváltoztatása tárgyában. — Jövőbogyatik.

228. Okér község képviselőtestületének határozata a községi költségvetésnek és számadások sokszorosítása tárgyában. — Feloldatik.

229. Bácsszentiván község határozata bér-lőknek vízkár miatti kártalanítása tárgyában. — Jövőbogyatik.

230. Hódáság község határozata behajthatlan követelések leírása tárgyában. — Jövőbogyatik.

231. Gruits István és Milosev György utkaparók kérvénye segélyezés iránt. — 30—30 korona jövőbogyatik.

232. Bauer Imre községi közigazgatási tanfolyam hallgató segély iránti kérelme. — 250 korona jövőbogyatik.

233. Özvegy Szurok Józsefné segély iránti kérelme. — 200 korona jövőbogyatik.

234. Ticserits Ferenc kegydíjazott sajkkásgyörgyei községi orvos kérvénye végkielégítés iránt. — Elutasítottatik.

235. Hoffmann Sebestyén szolgabíró kérvénye költségek költségeinek megtérítése iránt. — 1 havi fizetés megadatik.

236. Dr. Bálint Lipót moholi, dr. Rendek Béla janoshalmi orvos, Komáromi Sebők Maria óbecsei szülész nőoklevelének meghirdetése. — Meghirdettetik.

237. Vaskút, Gara, Küllöd, Bácsujfalva, Bács, Vajsza, Szentfűlöp, Tiszaiatvánfalva, Piros, Ujövés, Urzentiván, Kiszacs, Dunagálos, O utak, Palánka, Militics, Szilbács, Bacsstóváros, Bulkeszi, Palona, Szépliget, Ujpalánka, Dunabökény, Temerin, Ujútak, Ósövés, Begecs, Torza, Ujverbász, Kossuthfalva, Overbász, Csantavér, Kiszállás, Bácsujlak, Hódáság, Paripás, Hercegszántó, Dernye, Bogyán, Bácsordas, Libomos Béreg, Titel, Ópalánka, Boróc, Okér, Kölpény, Nádalya, Felsőszentiván, Dunacséb, Wekerlefalva, Pinczéd, Mózor, Bácsfekete egy. Sajkásgyörgye, Csurog, Dunagardony, Felsőkabol, Boldogasszonyfalva, Sajkáslak, Sajkászentiván, Titel, Tündéres, Káty, Gombos, Szeghegy, Bacsgyulafalva, Sztapár, Martonos, Nagybaracska, Bácsszentiván, Dorozsló, Zsablya, Regőcze, Bajsa, Dorozsló, Bácskertes, Bácsborsód, Csavoly, Szilágyi, Csönoplya, Turja, Ujszivác, Nemesmilitics, Madaras, Cservenka, Kiskér, Dávod, Órszállás, Ada, Tataháza, Rem, Szilberek, Bacsbokod, Szond, Mátételke, Janoshalma, Bajmok, Bácsalma, Kusbaja, Melykút, Katymár, Kishegyes, Kerény községek 1909. évi rendes, Szilágyi 1908., Órszállás 1908 V., Gador 1908., Kossuthfalva 1908., Baja 1908., Melykút 1908., Dávod 1908., Körtés 1908., Órszállás 1908., Katymár 1908., Ujútak 1908., Madaras 1908., Szeghegy 1908., Szilbács 1908., Temerin 1908., Militics 1908., Vajsza 1908., Hódáság 1908., Bogyán 1908., Dunacséb 1908., Palona 1908., Petrócz 1908., 1908., Bajmok 1908., Szilberek községek potköltségvetései. — Elfogadatik.

A 238—243. pont alattiak jóváhagyattak.

238. Apatin község Párton, Purmann-féle alapjának 1903—1907. évi számadásai.

239. Piros, Osóv, Hercegszántó, Kucora 1907. évi, Bajmok 1906. évi, Bámonostor 1905., Vaskút 1904., Körtés 1902., 1903., Felsőszentiván 1907., Vaskút 1905., Gador 1906. évi községi közpénztár számadásai.

240. Palánkai járási mértékhitelítő hivatal 1909. évi költségvetése.

241. Doronzó község szegény alapjának 1909. évi költségvetése.

242. Hódás község kórház és szegény alapjának 1909. évi költségvetése.

243. Hódás község kórház és szegény alapjának 1905. és 1906. évi számadása.

244. Csurog község ipari-közlői alapjának 1907. évi számadása. — Felmentvény megadatik.

245. Torzsa, Ujzavác községek elhagyott gyermekek segélyalapjáról szerkesztett 1907. évi számadás. — Felmentvény megadatik.

246. Veprőd 1907. évi gyámpénztár számadása. — Felmentvény megadatik.

247. Cservenka 1903/1904., 1904/1905., 1905/1906., 1906/1907. évi iparos tanonc iskola számadása. — Felmentvény megadatik.

248. Pollák Ignác felebbezése Zenta városnak a felfüggesztett tisztviselők helyettesítése tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat megsemmisítettik.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

Utazásomról hazatérve ismerőseim figyelemzetése folytán csak tegnap kaptam kézhez a „Bácska” című lap 87. számát, melyben „Nemzetiségi izgatás” cím alatt Ivencz János sztapári segédjegyző nyílt választ intézett hozzám.

Őszintén bevallom, hogy Ivencz János támadásai nem leptek meg engem, miután nevezett segédjegyző már régóta velem igen rossz lábon él. Ugyanis Czepanczits Mita sztapári községi bírónak Ivencz János elleni panasz ügyében jogi képviselője voltam és a fegyelmi eljárás során Ivencz János az apatini főszolgabíró urnak 1031/kig. 908. számú véghatározatával vétkesnek találtatott és megdorgálással sújtatott, valamint az összes eljárási költségek megfizetésére elmarasztaltatott, az indokolásban benfoglaltatik szóról-szóra „hogy Ivencz János a kihágási nyilv. és pénznaplót hanyagul és szabálytalanul vezette, hogy az 1907. évi február hó 13-án felvett jegyzőkönyvben felsorolt szabálytalanságok fordultak elő, hogy Ivencz János a községi előjárósággal és községi bíróval szemben durva, goromba modorral viselkedett, őt semmibe sem vette. Ezenkívül a sztapári szerb takarékegyletnek Ivencz János elleni váltóperében szintén jogi képviselője vagyok, mely váltótartozás még most sincs teljesen rendezve, amint az Sp. II. 262/1—908. számú perben hozott jogerős bírói ítéletben megállapítást nyert.

Ezek szerint látható, mennyire hivatott Ivencz János a rend fenntartásáról erkölcsi prédikációkat tartani és a szerb takarékegylet Sztapáron a rendre szorítani. Ilyen körülmények között Ivencz János ur nyilatkozatának csak ama részére válaszolok, a melyben engem nemzetiségi izgatással vádol. Ezekre vonatkozólag a közvélemény tájékoztatása végett a következőket adom elő: Én a szerb radikális párt végrehajtó-bizottságának tagja és kongresszusi képviselője vagyok. Eme

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

párt éppen a magyar-szerb barátság és kölcsönös megértés politikát követi és emiatti működéséért a liberális szerbek részéről, a kikkel Sztapáron éppen Ivencz János egy táborban működik, a legélesebb megtámadásban részesültünk és a szerbség árulóként megbélyegezve lettünk. Én pedig pártom irányával mindig összhangban működtem és Ivencz János ur kedvéért ettől az iránytól eltérni nem fogok.

Megjegyzem még, hogy én a sztapári szerb takarékegyletnél sem az igazgatóság, sem a felügyelő-bizottság tagja nem vagyok és soha sem voltam az, csak az egyület egyes ügyekben a bíróságok előtt képviseltem, így ha igaz volna is az, hogy ott rendtelenségek történtek, engem semmiféle felelősség nem terhelhet. „Zásztava” című lapban a magyarok ellen nem izgattam, hanem csak elítéltem „Branik” című szerb lap eljárását, hogy Ivencz Jánosnak a szerb takarékegylet elleni hajszeját támogatja.

Ivencz János ur egyéb állításaira még reflektálni sem tartom szükségesnek, mert azok a kövéleményt absolute nem érdeklik, vele pedig hosszas hírlapi polémiába bocsátkozni nem szándékozom.

Zombor, 1908. december hó 10-én.

Dr. Vujits Sándor,
zombori ügyvéd.

HIRDETÉSEK.

**BUDAPESTI
Szivattyú- és Gépgyár Rt.**

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

= MINTARAKTÁR =

kütszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYARTMÁNY.

345—35—30

35—30

Hirdetmény.

A zombori kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága által a **könyvelő-ellenőri** állásra meghirdetett pályázat határideje meghosszabbított.

A választás eredményéről minden egyes pályázó külön fog értesíteni.

Zombor, 1908. december 10.

Kanyó Béla,
ügyv.-titkár.

Frey Imre,
ig. elnök.

ELADÓ
2 nagyobb lakóház
a Belvárosban.
Bővebbet a
kiadóhivatalban.

**CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.**

4-1
Eladók
a Bajai-ut 64. és
66. számú házak.
Bővebbet a
kiadóban.

6361/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Dunabökény községében lemondás folytán megürült segédjegyzői állásra *folyó hó 20-iki határidővel* pályázatot hirdetek, mely időre a minősítést és eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvények hozzám betérjesztendők.

A javadalom áll:

A községi pénztárból havi előleges részletekben 900 korona és 100 korona állami kiegészítés.

Palánkán, 1908. évi december hó 6-án.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

2-1

Ajánlkozás.

Egy tanító özvegye **házvezetőnőnek** ajánlkozik. — Bővebb felvilágosítást ad a Bácska kiadója. 6-6

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Ora Ékszer és Aranyáru!

Karácsonyi, menyasszonyi és alkalmi ajándékok.

ÉKSZER-, ÓRA-, ARANYÁRUK, VALÓDI
EZÜST ÉS CHINAEZÜST
EVŐESZKÖZÖK ÉS DISZTÁRGYAK
A LEGUJABB MINTÁK SZERINT

A LEGSZEBB KIVITELBEN
JUTÁNYOS ÁRBAN KAPHATÓK:

100

KÉPES ÁRJEGYZÉK
INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

KESZLER DEZSŐ

ÓRAS- ÉS ÉKSZERÉSZNÉL ZOMBORBAN.

KOSSUTH LAJOS- (FŐ) UTCA, A TAKARÉKPÉNZTÁRRAL SZEMBEN.

5306/tkvi 1908. sz.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajthatóan kiskoru Herner József, János és Anna végrehajtást szenvedettek elleni 960 kor tőke s jár kielégítése miatti ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő, Bácsszentiván községben fekvő s a bácsszentiváni 501 számú betétben A 1-22 sor. 1544., 1545., 1659., 1660., 1979., 1982., 2186., 2187., 2625/3 - a. 2696., 2697., 2779/4-a., 2779/4-b., 2891/147/b. 3101., 3102., 5081., 5082., 5106., 5108., 5509., 5510. hr. sz. a felvett szántókból kiskoru Herner Józsefet, Jánost és Annát illető 1/4 rész 3166 korona kikiáltási árban Bácsszentiván község-házánál 1908. évi december hó 31. napján d. e. 10 órakor bírói árverés alá fog bocsátatni.

Az árverés alá kerülő terti ingatlanok a fenti kikiáltási árak kétharmadánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adatnak s ha a kikiáltási ár leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígélet nem tétetik, az árverés feltüggesztetik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 20% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervenyt átszolgáltatni.

A kir. kincstár, mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX t.c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. XXIII. t.c. alapján alakult Központi hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél abban az esetben, melyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fent körülírt felmentett árverelők a telekkönyvi hatóság felhívásnak kézhez vételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni kötelesek.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéletet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles az árverésen nyomban bánatpénzt az általa ígért 20 százalékáig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatattatik, részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tett újabb ígéletet, előbb azonban más is árverelt az ingatlan az által, illetőleg több ilyen árverelő közül a legtöbbet ígérő által jelentetik ki megvetnek. Ha ez az ígélet a kikiáltási árt meghaladja, az árverelő köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért vételár 20 százalékáig kiegészíteni s ha a kötelezettségének ő sem tesz eleget, az ígérete szintén figyelmen kívül marad és az árverés a fenti szabályok szerint tovább folytatandó.

A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget sem köteles letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóság és Bácsszentiván község előljárási igazánál tekinthetők meg.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított egy hó, a másodikat két hó és a harmadikat három hó alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a zombori m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a fentiekben kívül még a következők: vevőnek vételi bizonyítványa csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 8 nap alatt előterjesztés, illetve 15 nap alatt utóajánlat be nem adatnak. A tulajdonjog vevő javára, csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból bekebelezettni.

Amennyiben vevő az árverési feltételeknek eleget nem tette, az általa megvett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére, vevő veszélyére és költségére és bánatpénzének elvesztés mellett újabbon fog árvereztetni. Az árverés elrendelése a betétben teljességgel.

Apatin, 1908. évi október hó.

Dr. Dömötör, kir. bíró

Magyar találmány! Magyar ipar!

60% Tüzelőanyag megtakarítás 60%
érhető el új- és régi cserépkályhánál a

RAPID

alkalmazásával.

Bizottságilag kipróbálva, az összes európai és amerikai Egyesült Államokban szabadalmazva.

Több elismerő oklevél.

Nagyság szerint I. II. III. IV.
29, 31, 34, 36

koronáért kapható és megrendelhető:

Gergurov Dániel és Fia

vas-, szén- és festékkereskedésében.
ZOMBOR, Kossuth Lajos utca 10. szám.

Telefonszám: 93. 6-5

Pálinkafőző készülékek

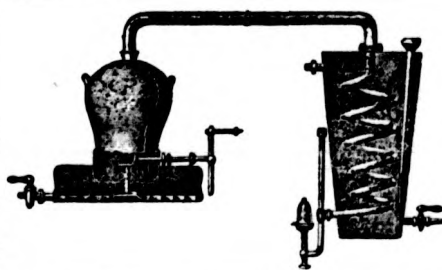
100 litertől egész 400 liter űrtartalommal, az új szeszadó-törvény előírásai szerint készítve.

Ujabb rendszer:

SZÁLLITHATÓ KIVITEL,

akár bukkánóval,

akár bukkánó nélkül.

Régebbi rendszer:

BEFALAZHATÓ KIVITEL,

akár hűtőpalackkal,

akár hűtőigényével.

Az új szeszadó-törvény előírásait a legszigorúbban tartjuk be. Minden vevőnknek a kezelésre és eljárásra vonatkozó hasznos utasításokat adunk.

Szivattyúk, szesztömölők, csövek, pincegazdasági-gépek és cikkek állandóan raktáron.

Kérjen árjegyzéket és ajánlatot.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gép- és szerszámraktár. — Gépszijgyár. — Műszaki iroda.
Budapest, Váci-körút 26. sz. Sürgőnycim: „USZÓ” BUDAPEST.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulirott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mészt.** Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. **Több waggon rendelésnél árengedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemez és cementben, melyek a legolcsóbb árakon szereshetők be.

Kinek téli legelőre (mintegy 1000 drb birkára) szüksége van, az jelentkezzék nálam.

Tisztelettel 100-37

**MERKL JÁNOS
SZOND,**

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvétetik.

Női kézimunka ipar!

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI VÁSÁR!

Előrajzolt, kezdett és készen himzett női kézimunkák dus választékban. — Legolcsóbb árak. Karácsonyi és újévi képes-levelezőlapok legolcsóbb bevásárlási forrása, zombori látképes-levelezőlapok — 10 drb csak 20 fillér —

KAUFMANN EMILNÉL

kapható, Zombor Trefort-utca.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KAUFMANN EMIL Zombor, Trefort-utca.

KAUFMANN EMIL Zombor, Trefort-utca.

Képes-levelezőlap vállalat!

Uj! Üveg- és porcellán üzlet. Uj!

Van szerencsém értesíteni a nagyközönséget, hogy folyó évi november hó 1-én a „Szent-György téren“ a szerb hitközség palotájában, a volt **Szuppek** helyiségben a modern kor igényeinek megfelelő **üveg-, porcellán-, kőedény-, lámpa-, tükör- és képkeret** nagyraktáramat megnyitottam. — Elvállalok e szakma minden ágába vágó munkálatokat, épületüvegezések, üvegtetők, képkeretezések jutányos áron készíttetnek. **Menyasszonyi kelengyék, étkező-, kávé-, thea- és mocca-készletek.**

== **Vendéglői és kávéházi berendezések.** ==

Háztartási cikkek gyorsan és pontosan szállíttatnak.

Táblaüveg raktár nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Evőeszközök, diszműárak, virágtartók izléses kivitelben és aránylag igen olcsó árban.

Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy a nagyközönség = jóindulatát kiérdemeljem, maradok kitünő tisztelettel =

SZTANISLVS MILAN.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

ALKALMI VÉTEL! 6-2 JUTÁNYOS ÁRAK!